

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-101-01

Druk nr 3287
Warszawa, 6 sierpnia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi z lipca i sierpnia 2001 r. oraz o zmianie niektórych ustaw.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

USTAWA

z dnia 2001 r.

**o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków
powodzi z lipca i sierpnia 2001 r. oraz o zmianie niektórych ustaw.**

Art. 1.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) powódź – zalania wodami śródlądowymi w następstwie opadów atmosferycznych, jakie miały miejsce w lipcu i sierpniu 2001 r.,
- 2) osoby poszkodowane – osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które na skutek powodzi doznały szkód majątkowych albo utraciły, chociażby czasowo, możliwość korzystania z posiadanej nieruchomości lub lokalu.

Art. 2.

Minister właściwy do spraw administracji publicznej określa, w drodze rozporządzenia, wykaz gmin lub miejscowości dotkniętych powodzią, uwzględniając dane przekazane przez właściwych wojewodów.

Art. 3.

Podatnicy podatku dochodowego:

- 1) od osób prawnych, określani w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000r. Nr 54, poz. 654, Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324),
- 2) od osób fizycznych, uzyskujący przychody ze źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2001r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764 i Nr 74, poz. 784)
 - którzy ponieśli rzeczywiste szkody materialne w związku z powodzią, mogą obniżyć dochód o wysokość straty, o której mowa odpowiednio w art. 7 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1 oraz w art. 9 ust. 3 i 4 ustawy wymienionej w pkt 2, poniesionej w roku podatkowym obejmującym lipiec i sierpień 2001 r., w okresie najbliższych kolejnych pięciu lat podatkowych; wysokość obniżenia dochodu w danym roku podatkowym określa podatnik.

Art. 4.

1. Kosztami uzyskania przychodów dla podatników, o których mowa w art. 3, poza przypadkami określonymi w ustawach wymienionych w art. 3, są także:
 - 1) wierzytelności odpisane jako nieściągalne, uprzednio zarachowane jako przychody należne, których nieściągalność została spowodowana niewypłacalnością dłużnika wskutek powodzi albo
 - 2) rezerwy utworzone na pokrycie wierzytelności uprzednio zarachowanych jako przychody należne, których nieściągalność została uprawdopodobniona niewypłacalnością dłużnika wskutek powodzi,

- 3) w jednostkach organizacyjnych będących podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych uprawnionych, na podstawie odrębnych ustaw regulujących zasady ich funkcjonowania, do udzielania kredytów (pożyczek):
 - a) wymagalne a nieściągalne kredyty (pożyczki), pomniejszone o kwotę nie spłaconych odsetek i równowartość rezerw na te kredyty (pożyczki), zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania przychodów, udzielone przed dniem 31 sierpnia 2001r. osobom poszkodowanym przez powódź, albo
 - b) rezerwy utworzone na pokrycie wymagalnych a nieściągalnych kredytów (pożyczek), o których mowa w lit. a), z wyjątkiem rezerw utworzonych na pokrycie takich kredytów (pożyczek), które zostały udzielone z naruszeniem prawa, przy czym naruszenie to powinno być stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu,
 - 4) poniesione koszty inwestycji rozpoczętych przed dniem 31 sierpnia 2001r., a zaniechanych do dnia 31 grudnia 2001 r. w związku z powodzią.
2. Przepisy ust. 1 pkt 1 – 3 stosuje się wyłącznie w przypadku otrzymania od dłużnika kopii oświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust.1.

Art. 5.

1. Podatnicy, o których mowa w art. 3, mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, które będą używane na terenach gmin lub miejscowości dotkniętych powodzią, na zasadach określonych w ustawach wymienionych w art. 3, przy zastosowaniu stawek określonych w Wykazach rocznych stawek amortyzacyjnych, stanowiących załączniki do tych ustaw, zwanych dalej „Wykazami”, podwyższając je o współczynnik:
 - 1) nie wyższy niż 4 - w przypadku środków trwałych wymienionych w pozycjach 04 – 10 Wykazów,

- 2) nie wyższy niż 6 - w przypadku środków trwałych wymienionych w pozycjach 01 – 03 Wykazów.
2. Stawki amortyzacyjne podwyższone zgodnie z ust. 1 pkt 1, stosuje się do wartości początkowej środków trwałych w pierwszym roku podatkowym ich używania, a w następnych latach - do ich wartości początkowej, pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne, ustalonej na początek kolejnych lat ich używania. Począwszy od roku podatkowego, w którym roczna kwota amortyzacji, obliczona według tej zasady, miałaby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji, obliczonej przy zastosowaniu rocznej stawki amortyzacyjnej nie podwyższonej, podatnicy dokonują dalszych odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych, według rocznej stawki amortyzacyjnej, wynikającej z Wykazów.
3. Stawki amortyzacyjne podwyższone zgodnie z ust. 1 pkt 2, stosuje się w każdym roku podatkowym do wartości początkowej środków trwałych.
4. Przepisy ust. 1-3 mają zastosowanie do środków trwałych wprowadzonych przez podatnika po raz pierwszy do ewidencji (wykazu) środków trwałych i oddanych do używania w okresie od dnia 1 września 2001 r. do dnia 31 grudnia 2004 r.
5. Wydatki na odbudowę, w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 2001r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. Nr ... poz. ...), obiektów budowlanych zniszczonych w wyniku powodzi, zwiększają ich wartość początkową. Wartość tę mogą również zwiększać wydatki na remont tych obiektów, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Dotychczas stosowane do tych obiektów stawki amortyzacyjne mogą być podwyższone przy zastosowaniu współczynnika nie wyższego niż 4 - w przypadku odbudowy, albo nie wyższego niż 2 - w przypadku remontu tych obiektów.

6. W przypadku ulepszenia uszkodzonych w wyniku powodzi środków trwałych innych niż obiekty, o których mowa w ust. 5, nabytych lub wytworzonych we własnym zakresie do dnia 31 sierpnia 2001 r., dotychczas stosowane do tych środków trwałych stawki amortyzacyjne mogą być podwyższone przy zastosowaniu współczynnika nie wyższego niż 3.
7. Wydatki na remont środków trwałych, o których mowa w ust. 6, mogą zwiększać wartość początkową tych środków, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. W tym przypadku przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 6.

1. Podatnicy, o których mowa w art. 3, są obowiązani złożyć w urzędzie skarbowym, właściwym dla nich w sprawach podatku dochodowego, oświadczenie o poniesieniu rzeczywistych szkód materialnych - w terminie do dnia 30 listopada 2001 r. Oświadczenie, poświadczane przez organ gminy, na terenie której wystąpiła powódź, powinno zawierać co najmniej zwięzły opis szkód, bez konieczności dokonywania ich wyceny.
2. W przypadku zniszczenia wskutek powodzi dokumentów niezbędnych do określenia zobowiązania podatkowego za rok podatkowy obejmujący lipiec i sierpień 2001r., przyjmuje się wszelkie dokumenty oraz zeznania świadków pozwalające na udowodnienie wysokości przychodów, kosztów ich uzyskania, dochodu (straty), podstawy opodatkowania, należnego podatku oraz wysokości odliczeń od podatku. Obowiązek zebrania tych dokumentów i wskazania świadków ciąży na podatniku.
3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do podatników, którym rok podatkowy upłynął przed dniem 1 lipca 2001 r., lecz obowiązek złożenia zeznania wstępnego upływa poczynając od dnia 1 lipca 2001 r.

Art. 7.

1. Podatnicy, o których mowa w art. 3, obowiązani, na podstawie ustaw wymienionych w art. 3, do wpłacania zaliczek na podatek dochodowy, którzy od początku roku podatkowego do dnia 31 sierpnia 2001 r., od dochodu wykazanego w deklaracjach na podatek dochodowy za ten okres wpłacili należny podatek wynikający z tych deklaracji, a następnie w deklaracji sporządzonej najpóźniej za październik 2001 r. wykazali stratę, mają prawo w 2001 r. do zwrotu tej części zapłaconego podatku dochodowego, która odpowiada różnicy między kwotą podatku zapłaconego a kwotą podatku należnego za ten okres.
2. Zwrot zapłaconego podatku dochodowego, o którym mowa w ust. 1, przysługuje na wniosek podatnika złożony wraz z deklaracją na podatek dochodowy - jeżeli podatnik złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1.
3. Urząd skarbowy zwraca kwotę zapłaconego podatku dochodowego, określoną zgodnie z ust. 1, w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia złożenia deklaracji, o której mowa w ust. 1.

Art. 8.

1. W okresie do dnia 31 grudnia 2002 r. zwalnia się od podatku dochodowego:
 - 1) dotacje, subwencje, dopłaty, zapomogi i inne nieodpłatne świadczenia otrzymane przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych albo od osób prawnych na usuwanie skutków powodzi,
 - 2) darowizny otrzymane przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych na cele, o których mowa w pkt 1,
 - 3) kwoty umorzonych pożyczek przyznanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- a) osobom niepełnosprawnym – na cele działalności gospodarczej,
 - b) zakładom pracy chronionej – na cele inwestycyjne
- jeżeli w związku z powodzią nastąpiła utrata możliwości spłaty tych pożyczek.
2. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 w pkt 2 i 3, mają zastosowanie do podatników wymienionych w art. 3.
 3. Jeżeli przychody, o których mowa w ust. 1, zostały wydatkowane na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych, nie stosuje się przepisów art. 16 ust. 1 pkt 48 ustawy wymienionej w art. 3 pkt 1 oraz art. 23 ust. 1 pkt 45 ustawy wymienionej w art. 3 pkt 2.
 4. Zwalnia się od podatku od spadków i darowizn darowizny na rzecz osób poszkodowanych w wyniku powodzi.
 5. Zwalnia się od opłaty skarbowej czynności, zaświadczenia i zezwolenia związane z odtwarzaniem dokumentów zniszczonych lub utraconych w wyniku powodzi.
 6. Zwolnienia, o których mowa w ust. 4 i 5, stosuje się do dnia 31 grudnia 2003 r.

Art. 9.

1. Posiadaczom gospodarstw rolnych – w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, oraz osobom prowadzącym działy specjalne produkcji rolnej na obszarach dotkniętych powodzią przysługuje pomoc w naturze, udzielana za pośrednictwem gminy.
2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, polega na możliwości nieodpłatnego otrzymania z Agencji Rynku Rolnego pszenicy za zalane przez powódź użytki rolne.
3. Wysokość pomocy, o której mowa w ust.1, ustala się przyjmując:

- 1) 1 tonę pszenicy na 1 hektar użytków rolnych – za pierwsze 10 hektarów użytków rolnych zalanych przez powódź,
 - 2) 0,5 tony pszenicy na 1 hektar użytków rolnych – za obszar przekraczający 10 hektarów zalanych przez powódź użytków rolnych.
4. Udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, następuje na wniosek osoby poszkodowanej, złożony niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 31 października 2001 r., w gminie na terenie której została wyrządzona szkoda.
 5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy,
 - 2) określenie wielkości powierzchni zalanych przez powódź użytków rolnych.
 6. Zarząd gminy po sprawdzeniu wniosków, niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 30 listopada 2001r., przekazuje je do właściwego terytorialnie wojewody.
 7. Wojewoda, po dokonaniu weryfikacji wniosków przekazanych przez zarząd gminy, zgłasza do Prezesa Agencji Rynku Rolnego niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2001r., zbilansowane potrzeby poszczególnych gmin w zakresie pomocy, o której mowa w ust.1.
 8. Agencja Rynku Rolnego niezwłocznie po otrzymaniu zbilansowanych potrzeb, o których mowa w ust. 7, udostępnia gminom pszenicę we wskazanych przez siebie magazynach.
 9. Gmina odbiera pszenicę z magazynów, o których mowa w ust. 8, i przekazuje ją osobom poszkodowanym.
 10. Przy udzielaniu pomocy, o której mowa w ust. 1, wykorzystuje się zapasy rezerw państwowych.

Art. 10.

Dopłaty do oprocentowania kredytów zaciągniętych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60 i Nr 83, poz. 418, z 1996 r. Nr 152, poz. 719, z 1997 r. Nr 80, poz. 504, Nr 107, poz. 690, Nr 121, poz. 770, Nr 158, poz. 1044, z 1999 r. Nr 27, poz. 243, Nr 63, poz. 702, Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 72, poz. 744 i 746), w okresie od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 30 czerwca 2001 r. z przeznaczeniem na cele wymienione w art. 4 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, dla osób posiadających gospodarstwa rolne lub prowadzących działy specjalne produkcji rolnej, w których wystąpiły poważne szkody wskutek powodzi, mogą być stosowane za okres nie dłuższy niż 24 miesiące od dnia otrzymania kredytu.

Art. 11.

1. Osobom poszkodowanym przez powódź i z tego powodu znajdującym się w niedostatku może być przyznane przez Kasę Chorych bezpłatne zaopatrzenie w leki objęte wykazami leków podstawowych, uzupełniających i recepturowych oraz leków, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1311 i 1324 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64 i Nr 52, poz. 539), z zastrzeżeniem art. 38 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, poza okazaniem recepty, o której mowa w art. 35 ustawy wymienionej w ust. 1, powinny okazać odpowiednie

zaświadczenie wydane przez organ gminy, potwierdzające okoliczności, o których mowa w ust. 1.

3. Osoba realizująca receptę odnotowuje na recepcie kod gminy oraz numer zaświadczenia uprawniającego do bezpłatnego zaopatrzenia w leki.
4. Recepty dla osób, o których mowa w ust. 1, zachowują swoją ważność do dnia 31 października 2001 r.
5. Opłatę ryczałtową i częściową odpłatność, za leki o których mowa w art. 37 ustawy wymienionej w ust. 1, ponosi budżet państwa poprzez odpowiednie zmniejszenie zobowiązań Kas Chorych wobec budżetu państwa z tytułu udzielonej pożyczki, o której mowa w art. 169i tej ustawy.
6. Koszty realizacji recept przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie objęte powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym, za leki o których mowa w art. 37 ustawy wymienionej w ust. 1, ponosi budżet państwa w sposób określony w ust. 5.
7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zmniejsza zobowiązania Kas Chorych z tytułu spłaty pożyczki o kwoty wynikające z realizacji przez Kasy Chorych opłaty ryczałtowej i częściowej odpłatności oraz kosztów, o których mowa w ust. 5 i 6, na podstawie zbiorczego zestawienia recept.

Art. 12.

1. Kasy Chorych dysponujące środkami umożliwiającymi wcześniejszą spłatę całości lub części otrzymanej pożyczki, o której mowa w art. 169i ustawy wymienionej w art. 11 ust. 1, mogą przekazać organowi jednostki samorządu terytorialnego właściwej dla terenu dotkniętego powodzią środki na usuwanie skutków zniszczeń dokonanych u świadczeniodawców posiadających zawarte z Kasą Chorych umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, organ jednostki samorządu terytorialnego właściwej dla terenu objętego powodzią przekazuje świadczeniodawcom – do dnia 31 października 2001 r.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zmniejsza zobowiązania Kas Chorych z tytułu spłaty pożyczki o kwoty odpowiadające środkom przekazanych przez daną Kasę Chorych organom jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie zniszczeń, o których mowa w ust. 1.
4. Wojewoda dokonuje kontroli celowości i gospodarności wykorzystania środków przekazanych przez Kasy Chorych świadczeniodawcom na podstawie ust. 1; do kontroli mają zastosowanie zasady wynikające z art. 93 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 49, poz. 485, Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 497 i Nr 46, poz. 499).

Art. 13.

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób oznakowania i realizacji recept realizowanych bezpłatnie na podstawie art. 11, uwzględniając możliwość sporządzenia zbiorczego zestawienia tych recept,
- 2) sposób i warunki przekazywania środków finansowych, o których mowa w art. 12 ust. 1, przez Kasę Chorych organom jednostek samorządu terytorialnego oraz przez te organy - świadczeniodawcom, uwzględniając w szczególności stopień zniszczenia obiektów i urządzeń wykorzystywanych przez świadczeniodawców.

Art. 14.

1. Właściciel lub zarządca budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego uszkodzonego lub zniszczonego przez powódź może, z kredytu uzyskanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lipca 1999 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi. (Dz. U. Nr 62, poz. 690 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...), dokonać spłaty całości lub części kredytu bankowego lub pożyczki bankowej, zaciągniętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na budowę lub remont tego budynku lub lokalu.
2. Kredyt uzyskany na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1, nie może zostać przeznaczony na spłatę kredytu lub pożyczki udzielanej ze środków publicznych lub z dopłatami do oprocentowania ze środków publicznych.

Art. 15.

1. Do zbywania, z zasobu Skarbu Państwa i zasobów jednostek samorządu terytorialnego, nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkaniowe na rzecz osób poszkodowanych, stosuje się odpowiednio art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543).
2. W przypadku budowy lub odbudowy urządzeń infrastruktury technicznej na obszarach dotkniętych powodzią, nie stosuje się przepisów rozdziału 7 - Udział w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej - w dziale III ustawy, wymienionej w ust. 1.

Art. 16.

1. W okresie do dnia 30 czerwca 2002 r. na obszarach dotkniętych powodzią do wydobywania kopalin pospolitych, określonych w art. 16 ust. 2a ustawy z dnia 4 lutego 1994r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z

1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 111, poz. 726 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268), w celu likwidacji szkód powstałych w wyniku powodzi nie stosuje się przepisów tej ustawy.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, wydobywanie kopalin w celu likwidacji szkód powstałych w wyniku powodzi następuje na podstawie decyzji starosty, wydanej niezwłocznie po otrzymaniu wniosku.
3. Wniosek o wydanie decyzji na wydobywanie kopaliny, o której mowa w ust. 2, powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie przedsiębiorcy ubiegającego się o decyzję,
 - 2) określenie prawa wnioskodawcy do terenu, na którym ma być wydobywana kopalina,
 - 3) określenie rodzaju kopaliny, która ma być przedmiotem wydobywania, oraz sposobu jej wydobywania,
 - 4) oświadczenie wnioskodawcy, że wydobyta kopalina będzie wykorzystywana w całości do likwidacji szkód powstałych w wyniku powodzi.
4. W decyzji, o której mowa w ust. 2, określa się:
 - 1) przedsiębiorcę wydobywającego kopalinę,
 - 2) rodzaj wydobywanej kopaliny,
 - 3) sposób wydobywania kopaliny,
 - 4) teren, na którym ma być wydobywana kopalina,
 - 5) wymagania dotyczące wydobywania kopaliny, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.
5. W przypadku wykorzystania kopaliny na cele inne niż określone w ust. 1, przedsiębiorca wydobywający kopalinę na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 2, podlega odpowiedzialności na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w ust. 1.

6. Przedsiębiorcy wydobywający kopalinę pospolitą na obszarach dotkniętych powodzią na podstawie koncesji udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują prawo do wydobywania tych kopalin na warunkach określonych w tych koncesjach.

Art. 17.

W okresie do dnia 31 lipca 2002 r. na obszarach dotkniętych powodzią:

- 1) nie stosuje się przepisów art. 82 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 89, poz. 991, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43 i Nr 72, poz. 747), w stosunku do urządzeń wodnych uszkodzonych lub zniszczonych w czasie powodzi,
- 2) odwołania od decyzji o pozwoleniach wodnoprawnych, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4-12 ustawy wymienionej w ust. 1, nie wstrzymują wykonania tych decyzji,
- 3) nie wymaga się przeprowadzenia, na podstawie odrębnych przepisów, postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, polegających na remoncie, odbudowie lub odbudowie wraz z modernizacją obiektu budowlanego, dla których wymagane jest uzyskanie:

- a) decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części,
- b) pozwolenia wodnoprawnego w zakresie wykonywania urządzeń wodnych,
- c) decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne - na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych.

Art. 18.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, po przeprowadzeniu kontroli w jednostkach organizacyjnych znajdujących się na obszarach dotkniętych powodzią, może zaniechać, w całości lub w części, w okresie do dnia 31 grudnia 2001 r., wymierzania kar pieniężnych określonych w przepisach ustawy, o której mowa w art. 17 pkt 1, przepisach o odpadach oraz przepisach o ochronie środowiska, o ile naruszenie przepisów nastąpiło w związku z powodzią.

Art. 19.

Środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, określone w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 717), mogą być przeznaczone na pomoc pracownikom innego pracodawcy poszkodowanym przez powódź.

Art. 20.

Pracodawca może powierzyć pracownikowi wykonywanie pracy innego rodzaju niż wynikający z nawiązanego stosunku pracy, jeżeli jest to konieczne w związku z usuwaniem skutków powodzi u tego pracodawcy. W takim przypadku pracownik zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

Art. 21.

Liczba godzin nadliczbowych przepracowanych w związku z zatrudnieniem pracowników bezpośrednio przy usuwaniu skutków powodzi może przekroczyć dla poszczególnych pracowników limit godzin nadliczbowych, o którym mowa w art. 133 § 2 Kodeksu pracy.

Art. 22.

1. Przyczynę usprawiedliwiającą nieobecność pracownika w pracy stanowi faktyczna niemożność świadczenia pracy w związku z powodzią.
2. Za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z przyczyny, o której mowa w ust. 1, pracownik zachowuje prawo do odpowiedniej części najniższego wynagrodzenia, określonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie art. 77⁴ pkt 1 Kodeksu pracy, przez okres nie dłuższy niż 5 dni roboczych.
3. Przepis ust. 2 nie ma zastosowania wobec pracowników, których uprawnienie do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu powodzi lub do innej formy rekompensaty utraconego wynagrodzenia z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów.

4. Wynagrodzenie określone w ust. 2 wypłaca pracodawca.

Art. 23.

Upoważnia się ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa do przeznaczania, do dnia 31 grudnia 2001 r., do wysokości 50 mln zł, środków finansowych, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1997r. Nr 30, poz. 164, Nr 47, poz. 298 i Nr 107, poz. 691, z 2000 r. Nr 122, poz. 1319 oraz z 2001r. Nr 63, poz. 637), na cele związane z usuwaniem skutków powodzi.

Art. 24.

Organy udzielające pomocy na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców (Dz. U. Nr 60, poz. 704), których siedziba znajduje się w gminach lub miejscowościach dotkniętych powodzią, nie mają obowiązku składania sprawozdań, o których mowa w art. 35 ust. 2 tej ustawy, za III i IV kwartał 2001 r.

Art. 25.

Skutki finansowe, wynikające z regulacji, o których mowa w art. 9 i 16 nie stanowią dla gmin podstawy do ubiegania się z budżetu państwa o rekompensatę nie pobranych dochodów.

Art. 26.

W ustawie z dnia 8 lipca 1999 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na usuwanie skutków powodzi (Dz. U. Nr 62, poz. 690) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

"Art. 1. 1. Ustawa reguluje zasady stosowania dopłat do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki na usuwanie skutków powodzi.

2. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do osuwisk ziemnych i huraganów.”;

2) w art. 3:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) zakup lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego o podobnych parametrach, jeżeli ich remont lub odtworzenie jest na skutek powodzi niemożliwe albo nieuzasadnione ze względu na zagrożenie powodzią,”

b) w ust. 2 po wyrazach „na budowę” dodaje się wyrazy „lub zakup”;

3) w art. 4 w ust. 1 w pkt 2:

a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„2) 100% wartości kosztorysowej lub ceny nabycia odpowiednio na:”

b) dodaje się lit. d) w brzmieniu:

„d) zakup lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego, w przypadku kredytu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6.”;

4) w art. 5:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kwota kredytu nie przekracza odpowiednio ceny nabycia albo wartości kosztorysowej przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 2.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli cena nabycia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego, lub też wartość kosztorysowa remontu lub odtworzenia budynku mieszkalnego, przekracza iloczyn powierzchni użytkowej uszkodzonego lub zniszczonego lokalu lub budynku i ostatnio ustalonego przez wojewodę wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, o którym mowa w ustawie wymienionej w art. 2 pkt 4, dopłatą może być objęte oprocentowanie kredytu, którego kwota nie przekracza tego iloczynu.”;

5) w art. 6 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku kredytu na zakup lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6.”.

Art. 27.

W ustawie z dnia 2 marca 2001 r. o wykonywaniu budżetu państwa w roku 2001 oraz o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2001 (Dz. U. Nr 55, poz. 574) w art. 4 w ust. 5 wyraz „zostaną” zastępuje się wyrazami „mogą zostać”.

Art. 28.

Dopłaty, o których mowa w ustawie wymienionej w art. 26:

- 1) mogą być również stosowane do oprocentowania kredytów udzielanych na usuwanie skutków osuwisk ziemnych, które miały miejsce począwszy od 2000r.; w przypadku kredytów udzielonych na ten cel przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się art. 4 ustawy, o której mowa w art. 26,
- 2) do oprocentowania kredytów udzielonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na usuwanie skutków powodzi, które miały miejsce począwszy od 1997 r ., stosowane są na zasadach dotychczasowych .

Art. 29.

Rozporządzenie wydane na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy, wymienionej w art. 27, zachowuje moc do czasu wydania rozporządzenia na podstawie art. 4 ust. 5 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 30.

Przepisy art. 20 – 22 stosuje się także do przypadków usuwania skutków powodzi i niemożności świadczenia pracy przez pracownika w związku z powodzią, zaistniałych przed dniem wejścia w życie ustawy, nie wcześniej jednak niż przed początkiem powodzi.

Art. 31.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem, art. 26 który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Z uwagi na poważne szkody, jakie wyrządziła powódź, która miała miejsce w lipcu i sierpniu 2001r. konieczne stało się wprowadzenie szczególnych rozwiązań prawnych, mających na celu zagwarantowanie poszkodowanym niezbędnej pomocy materialnej oraz uproszczenie procedur związanych z usuwaniem skutków tej klęski żywiołowej.

Proponuje się wprowadzenie rozwiązań prawnych, których zakres i kierunek jest zbliżony do rozwiązań przyjętych w 1997r.

Zasadne jest wprowadzenie takich rozwiązań, które już z powodzeniem funkcjonowały w zbliżonym stanie faktycznym. Proponowane obecnie regulacje prawne uwzględniają natomiast zmiany stanu prawnego, jakie nastąpiły od lipca 1997r.

Wprowadzone w art. 1 projektu pojęcia „powodzi” i „osób poszkodowanych” wyznaczają równocześnie zakres stosowania ustawy, wskazując na jej epizodyczny charakter.

Ponadto w art. 2 proponuje się upoważnić ministra właściwego do spraw administracji publicznej do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu gmin lub miejscowości dotkniętych powodzią, który to wykaz pozwoli na usprawnienie funkcjonowania rozwiązań zaproponowanych w projekcie.

Dla stworzenia przedsiębiorcom dogodnych warunków dla szybkiej odbudowy zdolności produkcyjnych projekt przewiduje wprowadzenie szczególnych rozwiązań podatkowych polegających na :

a) dopuszczeniu możliwości rozliczania straty podatkowej poniesionej w roku podatkowym obejmującym miesiące lipiec i sierpień 2001 r. (nawet

jednorazowo) z dochodem uzyskiwanym w okresie najbliższych pięciu lat podatkowych,

b) wprowadzeniu zasady pozwalającej na uznanie za koszty uzyskania przychodu:

- wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, które uprzednio zostały zarachowane jako przychód należny, jak również rezerw tworzonych na tego typu wierzytelności, o ile ich nieściągalność została uprawdopodobniona niewypłacalnością dłużnika wskutek powodzi,

- poniesionych kosztów inwestycji rozpoczętych przed dniem 31 sierpnia 2001 r. a zaniechanych do końca 2001 r., jeżeli to zaniechanie pozostało w związku z powodzią mającą miejsce w lipcu i sierpniu 2001 r.

c) wprowadzeniu możliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych przy zastosowaniu współczynnika 4 dla maszyn i urządzeń oraz współczynnika 6 dla budynków i budowli, które zostały wprowadzone po raz pierwszy do ewidencji (wykazu) środków trwałych i oddanych do używania w okresie od 1 września 2001 r. do 31 grudnia 2004 r.

Proponuje się ponadto dopuszczenie – dla celów dowodowych – w przypadku zniszczenia na skutek powodzi dokumentów źródłowych niezbędnych dla określenia zobowiązania podatkowego – możliwości przedstawienia wszelkich innych dokumentów oraz zeznań świadków pozwalających na udowodnienie wysokości osiągniętych przychodów, poniesionych kosztów, a także ustalenia podstawy opodatkowania oraz wysokości należnego podatku.

W projekcie proponuje się również wprowadzenie zasady, że podatnicy, którzy za okres od początku roku podatkowego do 31 sierpnia 2001 r. wpłacali zaliczki na podatek dochodowy wynikające ze składanych deklaracji, a następnie w deklaracji złożonej najpóźniej za październik 2001 r. wykazali stratę, w konsekwencji czego wystąpiła nadpłata wpłaconego podatku dochodowego, będą mieli prawo do zwrotu kwoty nadpłaconego podatku. Urząd

skarbowy obowiązany będzie zwrócić kwotę nadpłaconego podatku dochodowego w ciągu 30 dni od dnia złożenia deklaracji, z której będzie wynikać wysokość straty.

Zaproponowane regulacje powinny przyczynić się do polepszenia sytuacji finansowej podatników i tym samym stworzyć możliwość stosunkowo szybkiego odtworzenia utraconego majątku produkcyjnego.

Niezależnie od omówionych preferencji dla podatników prowadzących działalność gospodarczą, w projekcie proponuje się zwolnić do końca 2002 r. od podatku dochodowego różnego rodzaju dotacje, subwencje, zapomogi, darowizny itp. jeżeli środki te zostały wydatkowane na usuwanie skutków powodzi (jak również kwoty umorzonych pożyczek otrzymanych ze środków PFRON), jeżeli w związku z powodzią podatnik nie miał możliwości spłaty tych pożyczek.

Projekt ustawy przewiduje również zwolnienia w zakresie podatku od spadków i darowizn (darowizn na rzecz osób poszkodowanych) oraz opłaty skarbowej (czynności, zaświadczeń i zezwoleń związanych z odtwarzaniem dokumentów zniszczonych lub utraconych w wyniku powodzi). Opłata skarbowa oraz podatek od spadków i darowizn stanowią dochód własny gmin. Wprowadzenie projektowanych zwolnień nie wymaga rekompensaty z budżetu państwa, ze względu na fakt, iż nie powoduje zmniejszenia planowanych wpływów.

Zwolnienie z opłaty skarbowej dotyczy dokumentów i czynności podejmowanych dodatkowo i wyłącznie w związku z likwidacją skutków powodzi.

Należy podkreślić, iż przedmiotowe zwolnienia mają charakter czasowy, podobnie jak to miało miejsce w przypadku powodzi w 1997 r. Proponuje się przyznanie ich na okres dwóch lat.

Projekt w art. 9 przewiduje przyznanie posiadaczom gospodarstw rolnych pomocy w naturze, która polegałaby na przekazaniu 1 tony pszenicy na 1 hektar użytków rolnych – za pierwsze 10 hektarów użytków rolnych zalanych przez powódź oraz 0,5 tony pszenicy na 1 hektar użytków rolnych – za obszar przekraczający 10 hektarów zalanych przez powódź użytków rolnych.

Ponadto przewiduje się wydłużenie do 24 miesięcy maksymalnego okresu stosowania, na podstawie ustawy z 5 stycznia 1995r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.), dopłat do oprocentowania kredytów na cele rolnicze, zaciągniętych w okresie 1 roku przed wystąpieniem powodzi przez rolników, którzy ponieśli poważnie szkody wskutek powodzi (art. 10 projektu).

Projekt przewiduje ponadto udzielenie pomocy osobom poszkodowanym w zakresie bezpłatnego zaopatrzenia w niezbędne leki, a także możliwość udzielenia pomocy poszkodowanym świadczeniodawcom usług medycznych (art. 11 i 12 projektu).

Mając na uwadze fakt, iż najpoważniejsze szkody powstały w substancji mieszkaniowej i infrastrukturze technicznej, projekt przewiduje szereg rozwiązań, mających na celu ułatwienie usuwania tego rodzaju szkód.

W art. 14 projektu przewiduje się umożliwienie dokonania spłaty komercyjnego kredytu zaciągniętego na remont lub budowę lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, które następnie zostały uszkodzone wskutek powodzi – z kredytu udzielonego na zasadach preferencyjnych (z zastosowaniem dopłat z budżetu państwa do ich oprocentowania).

W art. 15 projektu umożliwia się odstąpienie od trybu przetargowego przy zbywaniu nieruchomości Skarbu Państwa lub komunalnych z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe dla osób poszkodowanych wskutek powodzi, jak również odstępuje się od stosowania opłat adiacenckich (z tytułu zwiększenia wartości nieruchomości) w przypadku budowy lub odbudowy infrastruktury technicznej na terenach popowodziowych.

Art. 16 projektu przewiduje uproszczenie trybu uzyskiwania zgody na wydobywanie kopalin pospolitych i czasowe odstąpienie od warunków określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm.). Umożliwi to łatwiejsze pozyskiwanie materiałów potrzebnych do odbudowy zniszczonych budynków i infrastruktury.

Przepis art. 17 projektu - na okres przejściowy (do dnia 31 lipca 2002 r.) - na obszarach objętych powodzią wyłącza stosowanie przepisów art. 82 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 24 października 1974r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.) do urządzeń wodnych zniszczonych przez powódź. Pozwoli to na wykonywanie bez pozwolenia wodnoprawnego w zakresie budownictwa wodnego:

- 1) urządzeń do regulacji wód śródlądowych,
- 2) urządzeń zabezpieczających przed powodzią,
- 3) kanałów, stopni wodnych, zbiorników wodnych i innych urządzeń wodnych służących do przepływu wód lub zmiany poziomu zwierciadła wody.

Przepis ten przewiduje w pkt 2, także w okresie przejściowym, iż odwołanie od decyzji administracyjnych dotyczących:

- 1) wykonywania ujęć służących do poboru wody,
- 2) wykonywania urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem oraz urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wody lub do ziemi,

- 3) odgradzania i przegradzania wód oraz wykonywanie stałych urządzeń służących do połowu ryb lub pozyskiwania innych organizmów wodnych,
 - 4) wykonywania obiektów portowych, stoczni rzecznych, kąpielisk, przystani, pomostów i innych podobnych urządzeń na brzegach i na wodach,
 - 5) prowadzenia przez wały przeciwpowodziowe oraz przez wody mostów i urządzeń komunikacyjnych, urządzeń do doprowadzania lub odprowadzania wody, pary, gazu, prądu elektrycznego i innych podobnych urządzeń,
 - 6) wykonywania obiektów budowlanych krzyżujących się z wałami przeciwpowodziowymi w jednym poziomie oraz ramp wałowych,
 - 7) ustawiania stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i na wodach,
 - 8) wykonywania obiektów budowlanych na obszarze położonym między wałem przeciwpowodziowym a korytem wody płynącej lub obszarze nie obwałowanym narażonym na niebezpieczeństwo powodzi,
 - 9) wykonywania urządzeń oraz usuwanie roślin chroniących brzegi wód.
- wydawanych na podstawie art. 82 ust. 1 pkt 4-12 – Prawo wodne, nie będzie wstrzymywać ich wykonania.

Projektowany przepis art. 17 w pkt 3, również na okres przejściowy, na obszarach objętych powodzią, wyłącza stosowanie przepisów o obowiązku przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, polegających na remoncie, odbudowie lub odbudowie wraz z modernizacją obiektu budowlanego - dla których wymagane jest na podstawie odrębnych przepisów - uzyskanie decyzji. Pozwoli to na wydanie - bez przeprowadzania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko:

- 1) decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego
decyzji o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu
budowlanego lub jego części,
- 2) pozwolenia wodnoprawnego w zakresie wykonywania urządzeń
wodnych,
- 3) decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót polegających na regulacji
wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót
melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych
zmieniających stosunki wodne - na terenach o szczególnych wartościach
przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia
roślinności o szczególnej wartości przyrodniczej, terenach o walorach
krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa,
występowania skupień gatunków chronionych i tarlisk ryb - wydawanej
na podstawie przepisów o ochronie środowiska.

W art. 18 proponuje się, by Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, po przeprowadzeniu kontroli w jednostkach organizacyjnych znajdujących się na obszarach dotkniętych powodzią, mógł zaniechać, w całości lub w części, w okresie do dnia 31 grudnia 2001 r., wymierzania kar pieniężnych określonych w przepisach ustawy – Prawo wodne, przepisach o odpadach i przepisach o ochronie środowiska, o ile naruszenie przepisów nastąpiło w związku z powodzią.

Kolejna grupa projektowanych przepisów dotyczy szczególnych rozwiązań z zakresu prawa pracy.

Art. 19 projektu przewiduje możliwość przeznaczenia środków zakładowego funduszu socjalnego na rzecz pracowników innych zakładów pracy, dotkniętych powodzią.

W związku z koniecznością usuwania w zakładach pracy skutków powodzi, w art. 20 projektu dopuszcza się możliwość powierzenia pracownikowi wykonywania innego niż wynikający z umów o pracę, rodzaju pracy, przy zachowaniu dotychczasowego wynagrodzenia.

Ponadto godzin nadliczbowych przepracowanych bezpośrednio przy likwidacji skutków powodzi nie wlicza się do określonego w Kodeksie pracy limitu godzin nadliczbowych (art. 21 projektu).

W art. 22 projektu przewiduje się uznanie za usprawiedliwioną nieobecność pracownika w pracy w przypadku faktycznej niemożności jej świadczenia ze względu na powódź. W tym przypadku pracownik zachowuje prawo do odpowiedniej części najniższego wynagrodzenia wypłacanego przez pracodawcę.

Dla zwiększenia środków przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi proponuje się (art. 23) upoważnienie ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa do wydatkowania, na cele związane z usuwaniem skutków powodzi, środków finansowych gromadzonych, na podstawie art. 39 ustawy z dnia 30 kwietnia 1994r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202 z późn. zm.).

Udzielanie pomocy na podstawie projektowanej ustawy nie wymaga uzyskiwania zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2000r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowania pomocy publicznej dla przedsiębiorców (Dz. U. Nr 60, poz. 704 z późn.zm.) ze względu na fakt, że proponowane formy pomocy mają charakter tzw. pomocy automatycznej, z której skorzystanie nie jest uzależnione od wcześniejszego wydawania decyzji administracyjnych lub zawarcia umowy.

Pomoc ta objęta jest natomiast obowiązkami sprawozdawczymi. W projekcie, w art. 24, proponuje się jednakże zwolnienie z tych obowiązków organów udzielających pomocy na terenach objętych powodzią ze względu na możliwe trudności techniczne, które organy te mogą napotkać.

Proponuje się ponadto dokonanie niezbędnych nowelizacji dwóch ustaw.

Ustawa z dnia 8 lipca 1999 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na usuwanie skutków powodzi (Dz. U. Nr 62, poz. 690) jest jedyną, kompleksową - choć w bardzo wąskim zakresie - regulacją pozwalającą na udzielenie przez państwo realnego wsparcia osobom poszkodowanym przez klęskę żywiołową. Unormowane w niej zasady dystrybucji środków pomocowych przyczyniły się w znaczącym stopniu do odbudowy zniszczonej lub uszkodzonej przez powódź z 1997r., substancji mieszkaniowej i towarzyszącej jej infrastruktury technicznej.

Zasadniczą wadą tej regulacji jest jednak ograniczenie kręgu podmiotów, które mogą ubiegać się o kredyt objęty dopłatami do oprocentowania tylko do poszkodowanych przez powódź. Podmioty poszkodowane przez inne klęski żywiołowe o podobnie katastrofalnych skutkach, są takiej pomocy pozbawione. Miarodajnym przykładem w tej mierze jest sprawa wystąpienia w 2000 r., w niespotykanej wcześniej skali, osuwisk ziemi w południowej części Polski. Wskutek tego zjawiska zniszczonych lub uszkodzonych zostało ponad 200 budynków mieszkalnych oraz towarzysząca budownictwu mieszkaniowemu infrastruktura techniczna. Z uwagi na brak odpowiednich regulacji prawnych poszkodowane osoby nie otrzymały oczekiwanej, realnej pomocy finansowej. Powyższe uwagi dotyczą również strat spowodowanych przez huragany, towarzyszące ulewnym opadom deszczu w 2001r., które spowodowały katastrofalną powódź w lipcu i sierpniu tego roku. Poczucie niesprawiedliwości

społecznej potęguje fakt, że na gruncie obecnego stanu prawnego, osoby poszkodowane przez różne zjawiska o charakterze klęski żywiołowej nie są traktowane w jednakowy sposób, pomimo iż skutki tych zdarzeń w sferze objętej regulacją przedmiotowej ustawy są takie same (zniszczenie lub uszkodzenie budynków mieszkalnych i obiektów infrastruktury technicznej).

Wypełniając istotną lukę w "ustawodawstwie kryzysowym" proponowana nowelizacja realizuje konstytucyjną zasadę sprawiedliwości społecznej i zrównuje wobec prawa ofiary klęsk żywiołowych, wywołujących podobne skutki, poprzez rozszerzenie zakresu stosowania ustawy na osuwiska i huragany.

W nowelizowanej ustawie rozszerza się jej zakres przedmiotowy, również przez umożliwienie w szerszym zakresie skorzystania z preferencyjnego kredytu z dopłatami z budżetu państwa. Wprowadza się możliwość kredytowania zakupu przez poszkodowanych budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego. Także gmina będzie, przy zakupie mieszkań komunalnych dla poszkodowanych, mogła korzystać z kredytu z dopłatami.

Trudno jest precyzyjnie ocenić skutki finansowe proponowanej regulacji. Zdarzenia objęte działaniem ustawy występują corocznie. Nie można jednak przewidzieć ich skali. Trudno jest również dokładnie określić, ile uprawnionych podmiotów wystąpi o przyznanie kredytu. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że największe straty w substancji mieszkaniowej powoduje powódź, więc z tym zjawiskiem wiązać się będzie największe obciążenie budżetu państwa. Huragany i osuwiska mają na ogół mniejszy zasięg i przynoszą mniejsze straty.

Biorąc pod uwagę:

- mniejszy, niż w przypadku powodzi, terytorialny zasięg osuwisk i huraganów oraz mniejszą skalę powodowanych przez te zjawiska szkód,
- fakt, że w 2000 r. odsetki należne bankom na podstawie nowelizowanej ustawy, z tytułu dopłat z budżetu państwa do oprocentowania kredytów

udzielonych na usuwanie skutków powodzi od 1998 r. wyniosły 3 606 861 zł (przy 934 kredytach na ogólną kwotę 21 205 492 zł)

można stwierdzić, że skutki finansowe dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych na usuwanie skutków osuwisk i huraganów nie powinny w znaczący sposób zwiększyć obciążenia budżetu państwa.

W przypadku udzielania preferencyjnych kredytów na usuwanie skutków osuwisk z 2000 r. przyjąć można, że ich uruchomienie zwiększy, w skali roku, o ok. 35 - 40 % kwoty dopłat z budżetu państwa udzielonych w 2000 r. do oprocentowania kredytów na usuwanie skutków powodzi (przy założeniu, że udzielonych zostanie ok. 100 kredytów, a średnia ich wysokość będzie odpowiadała średniej wysokości kredytu na usuwanie skutków powodzi), tj. do wysokości 4 800 000 - 5 000 000 zł.

Zwiększone wydatki związane z wejściem w życie przedmiotowej nowelizacji ustawy w bieżącym roku znajdują pokrycie w rezerwie celowej budżetu państwa na usuwanie skutków powodzi i osuwisk.

Ogółem, odsetki należne bankom z budżetu państwa na podstawie przepisów ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi, z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów przyznanych w latach 1998 - 2000 wyniosły 5 114 958 zł.

Zaproponowany przepis przejściowy pozwala na objęcie pomocą przewidzianą w ustawie podmiotów, które poniosły szkody w wyniku osuwisk występujących w 2000 r. oraz na zachowanie ciągłości regulacji w stosunku do podmiotów, które obecnie spłacają kredyty zaciągnięte w latach 1997 - 1999 na warunkach określonych w nowelizowanej ustawie (w związku ze zmianą brzmienia art. 1 tej ustawy, uprzednio przesądzającego o wstecznym stosowaniu ustawy).

Z kolei proponowana nowelizacja przepisu ustawy o wykonywaniu budżetu państwa w 2001 roku oraz o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2001, zawierającego upoważnienie do określenia gmin korzystających z dotacji na usuwanie skutków powodzi, wiąże

się z koniecznością wyznaczenia właściwego zakresu stosowania obu wykazów (w art. 2 projektu proponuje się analogiczne upoważnienie na potrzeby tej ustawy). Dla uniknięcia luki prawnej (w związku z planowanym wejściem w życie ustawy z dniem jej ogłoszenia) proponuje się wprowadzić przepis przejściowy czasowo utrzymujący w mocy rozporządzenie, wydane na podstawie zmienianego upoważnienia.

W chwili obecnej dane na temat zakresu i wysokości strat spowodowanych powodzią w lipcu i sierpniu 2001 r. są niekompletne. Nie można też obecnie ustalić precyzyjnego zakresu, w jakim zostaną wykorzystane zaproponowane w przedstawionym projekcie regulacje prawne. Tym samym na obecnym etapie skutki finansowe wejścia w życie ustawy są trudne do oszacowania. W miarę postępów w szacowaniu strat i napływu potwierdzonych danych z poszkodowanych gmin i miejscowości, kolejne przybliżenia oceny skutków finansowych wejścia w życie proponowanej ustawy będą przedstawiane w toku prac parlamentarnych.

Wydaje się, że proponowane rozwiązania pozwolą na wsparcie – od strony prawnej – wysiłków Rządu i władz samorządowych w zakresie ułatwienia likwidowania skutków powodzi z lipca i sierpnia 2001 r.

Proponuje się, aby przepisy art. 20 – 22 miały zastosowanie również do przypadków usuwania skutków powodzi i niemożności świadczenia pracy w związku z powodzią, zaistniałych przed dniem wejścia w życie ustawy, nie wcześniej jednak niż przed dniem wystąpienia powodzi.

Wobec konieczności niezwłocznego udzielenia niezbędnej pomocy poszkodowanym proponuje się, by ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia z tym że art. 26 – po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z uwagi na konieczność zawarcia odpowiednich umów z bankami udzielającymi kredytów.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja
Prezes Rady Ministrów

RM-10-101-01

Druk nr 3287-A
Warszawa, 8 sierpnia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Uprzejmie przedstawiam AUTOPOPRAWKĘ do przekazanego Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 6 sierpnia 2001 r. projektu ustawy

- o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi z lipca i sierpnia 2001 r. oraz o zmianie niektórych ustaw .

Z poważaniem

(-) Jerzy Buzek

Projekt

AUTOPOPRAWKA**do projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi z lipca i sierpnia 2001 r. oraz o zmianie niektórych ustaw.**

W projekcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi z lipca i sierpnia 2001 r. oraz o zmianie niektórych ustaw wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Posiadaczom gospodarstw rolnych – w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, oraz osobom prowadzącym działy specjalne produkcji rolnej na obszarach dotkniętych powodzią przysługuje pomoc w naturze, udzielana za pośrednictwem gminy.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, polega na możliwości nieodpłatnego otrzymania z Agencji Rynku Rolnego pszenicy za zalane przez powódź grunty orne, sady i stawy rybne, zwane dalej „użytkami”.

3. Wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, ustala się przyjmując:

1) 1 tonę pszenicy na 1 hektar użytków – za pierwsze 10 hektarów użytków zalanych przez powódź,

2) 0,5 tony pszenicy na 1 hektar użytków – za obszar przekraczający 10 hektarów zalanych przez powódź użytków.

4. Udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, następuje na wniosek osoby poszkodowanej, złożony niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 31 października 2001 r., w gminie na terenie której została wyrządzona szkoda.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy,

2) określenie wielkości powierzchni zalanych przez powódź użytków.

6. Zarząd gminy po sprawdzeniu wniosków, niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 30 listopada 2001r., przekazuje je do właściwego terytorialnie wojewody.

7. Wojewoda, po dokonaniu weryfikacji wniosków przekazanych przez zarząd gminy, zgłasza do Prezesa Agencji Rynku Rolnego niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2001r., zbilansowane potrzeby poszczególnych gmin w zakresie pomocy, o której mowa w ust. 1.
8. Agencja Rynku Rolnego niezwłocznie po otrzymaniu zbilansowanych potrzeb, o których mowa w ust. 7, udostępnia gminom pszenicę we wskazanych przez siebie magazynach.
9. Gmina odbiera pszenicę z magazynów, o których mowa w ust. 8, i przekazuje ją osobom poszkodowanym.
10. Przy udzielaniu pomocy, o której mowa w ust. 1, wykorzystuje się zapasy rezerw państwowych.”;

2) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

- „Art. 10a. 1. Gminy, o których mowa w wykazie określonym na podstawie art. 2, otrzymujące w 2001 r., na podstawie ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2001 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 i Nr 162, poz. 1119, z 2000r. Nr 95, poz. 1041 oraz z 2001r. Nr 39, poz. 459 i Nr 55, poz. 574), subwencję wyrównawczą, mogą ubiegać się o zwrot części dochodów utraconych z tytułu przysługujących a nie pobranych kwot podatku od nieruchomości, które uległy zniszczeniu wskutek powodzi.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku zniszczenia nieruchomości wskutek osuwisk ziemnych albo huraganów, które miały miejsce w lipcu i sierpniu 2001 r.
 3. Przez utracone dochody, o których mowa w ust. 1, rozumie się kwoty podatku od nieruchomości przysługujące a nie pobrane za drugie półrocze 2001 r. w wyniku wprowadzenia przez gminę zwolnień od tego podatku.
 4. Zwrotu, o którym mowa w ust. 1, dokonuje – w ramach subwencji - minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek gminy, zaopiniowany przez właściwego wojewodę, złożony w terminie do dnia 31 października 2001 r.
 5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 4, uwzględniając

konieczność zawarcia w nim danych o skutkach finansowych zastosowanych przez gminę zwolnień.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje podziału środków przeznaczonych na dokonanie zwrotu, o którym mowa w ust. 1, proporcjonalnie do utraconych przez gminy dochodów i przekazuje je gminom w terminie do dnia 31 grudnia 2001 r. ”;

3) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego wskutek osuwisk ziemnych albo huraganów, które miały miejsce w lipcu i sierpniu 2001 r.”;

4) w art. 26:

a) dodaje się nowy pkt 2 w brzmieniu:

„2) w art. 2 w pkt 3 po wyrazach „takie jak:” dodaje się wyrazy „drogi wewnętrzne,”
;”

b) dotychczasowe pkt 2 – 5 otrzymują odpowiednio oznaczenie pkt 3 – 6.

UZASADNIENIE

Przedłożona autopoprawka do rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi z lipca i sierpnia 2001 r. oraz o zmianie niektórych ustaw ma na celu rozszerzenie zakresu przewidzianej pomocy państwa w usuwaniu skutków powodzi.

Nowe brzmienie art. 9 projektu uwzględnia potrzebę udzielenia pomocy w postaci uprawnienia do nieodpłatnego otrzymania pszenicy przez osoby poszkodowane w wyniku powodzi, również w przypadkach, gdy zalaniu uległy grunty nie będące użytkami rolnymi, lecz mające równie istotne znaczenie dla prowadzenia produkcji rolnej, tj. sady i stawy rybne. Proponuje się przy tym utrzymanie – podobnie, jak w przypadku udzielania tej pomocy osobom prowadzącym działy specjalne produkcji rolnej – zasady określania wielkości udzielonej pomocy w stosunku do łącznej powierzchni zalanych wskutek powodzi gruntów.

W dodanym art. 10a projektowanej ustawy proponuje się wprowadzenie możliwości zrekompensowania gminom dotkniętym powodzią części utraconych dochodów z tytułu nie pobranych przez nie kwot podatku od nieruchomości, które uległy zniszczeniu wskutek powodzi, osuwisk ziemnych i huraganów - w przypadku wprowadzenia przez gminy zwolnień od tego podatku.

Dodany przepis ust. 3 w art. 14 projektowanej ustawy umożliwi splate, zaciągniętego na budowę lub remont lokalu lub budynku mieszkalnego, kredytu komercyjnego kredytem preferencyjnym (z dopłatami do oprocentowania) również w przypadkach, gdy wybudowany lub wyremontowany lokal lub budynek został zniszczony lub uszkodzony wskutek, towarzyszących powodzi z lipca i sierpnia 2001r., osuwisk ziemnych i huraganów. Zmiana ta jest skorelowana z przewidzianym w projekcie ustawy rozszerzeniem zakresu przedmiotowego ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów udzielanych na usuwanie skutków powodzi.

Zaproponowana dodatkowa zmiana art. 2 pkt 3 ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów udzielanych na usuwanie skutków powodzi, ma na celu usunięcie wątpliwości

interpretacyjnych dotyczących stosowania tego przepisu. Zmiana polega na wprowadzeniu do definicji „obiekty infrastruktury technicznej” jako urządzenia budowlanego lub budowli związanej z budynkiem mieszkalnym - w części, w której następuje przykładowe wyliczenie takich obiektów – również związanych z budynkiem dróg wewnętrznych (są to np. drogi osiedlowe, czy drogi zapewniające dojazd do drogi publicznej). Pozwoli to na jednoznaczne stwierdzenie możliwości wykorzystania preferencyjnego kredytu udzielonego np. na remont, czy odtworzenie danego budynku mieszkalnego również na sfinansowanie remontu związanej z tym budynkiem drogi wewnętrznej.